

A légzőrendszer

Feladata a légzési gázok – _____ (O_2) és _____ (CO_2) – cseréje.

Tagolódik:

- _____ **légutak** – részei az **orrüreg, orrgarat**
- _____ **légutak** – részei a **gége, légcső, 2 főhörgő** (jobb- és baloldali), **hörgők, hörgőcskék, alveólusok = tüdőhólyagocskák**

Felépítése:

Orrüreg – itt áramlik be a _____. Orrsövény választja ketté. Felső részét **nyálkahártya** béleli ki (melyet csillók borítanak). A felső orrkagylóban található a **szaglómező**. Ennek segítségével érezzük az _____. Az alsó orrjáratokba torkollanak a **könnymirigyek** (ezért van az, hogy síráskor kell fújnunk az orrunkat, ugyanis a könnyeink ott is távoznak). Az orrüregben a levegő felmelegszik, nedvessé válik és megtisztul – az _____ köszönhetően. Az orron át egészségesebb lélegezni, éppen ezek miatt.

Gége – a _____ elülső részén található, szalagokkal összekötött porcok és izmok alkotják. Ezek a _____:

pajzsporc (ezt nevezzük ádámcsutkának)

gyűrűporc

kannaporc – itt található a hangszalagok

gégefedő

A hangszalagokat a tüdőből kiáramló _____ rezegteti meg. A hangokat pedig a nyelv, ajkak, felső szájpád és a fogak hozzák létre.

Légcső – 10-12cm hosszú, porcokból áll (18db C-alakú porc). Jobb és bal **főhörgőbe** ágazik és belép a _____.

Tüdő – a mellüregben (mellkasban) található _____ szerv. Szivacsos szerkezetű, rugalmas. Kettősfalú **mellhártya** borítja, melynek külső része a mellcsonthez tapad. A tüdő gazdag nyirokcsomókban, amelyek összegyűjtik és eltávolítják a szennyeződéseket belőle – főként a port, kormot, kórokozókat... A tüdőben a két főhörgő, mint a fa koronája szétágazik egyre kisebb _____, amelyek végén helyezkednek el a **tüdőhólyagok = alveólusok**. Ezek növelik a tüdő felületét akár 100m² nagyságra (az egy tenispályának felel meg). A tüdőhólyagok gazdagon vannak átnöve erekkel. Itt történik a vér oxigénnel történő dúsulása, illetve a szén-dioxid felvétele a kilégzéshez.

Megkülönböztetünk:

- _____ **légzést** – ez O_2 és CO_2 csere a külső környezet és a tüdőhólyagocskák, illetve hajszálerek között.
- _____ **légzés** – ez O_2 és CO_2 csere az erek (vér) és a sejtek között